



LUNDS UNIVERSITET

Lunds Tekniska Högskola

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i Miljö- och energisystem TEFMIF00

Studieplanen är fastställd av Fakultetsstyrelsen vid Lunds Tekniska Högskola, LTH, 2007-09-24 och senast ändrad 2014-12-15 (Dnr U 2014/717).

1. Ämnesbeskrivning

Ämnet omfattar studier av växelverkan mellan energi, miljö, naturresurser, teknik, ekonomi och samhälle. Särskild vikt läggs vid åtgärdsstrategier som kan förebygga och lösa miljöproblem. Forskningsmetodiken är tvärvetenskapligt inriktad och där så är ändamålsenligt också systemanalytiskt orienterad.

Ett centralt forskningsområde är effektiva energisystem som långsiktigt förebygger negativ miljöpåverkan. Studierna fokuseras på effektiv användning och omvandling av energi där hela energikedjan från naturresurs till energitjänst studeras, miljöeffekter vid utnyttjande av olika energiformer och förnybara resurser, analys av faktorer som befrämjar eller motverkar förändring av energisystemen, samt analys av åtgärdsstrategier för hantering och förebyggande av energisystemens problem med koppling till miljö, säkerhet och utveckling. Forskningen omfattar bl a kvalificerad teknikvärdering innefattande analyser av tekniska, ekonomiska och institutionella sammanhang.

2. Syfte med utbildning på forskarnivå vid LTH

Styrelsen för Lunds Tekniska Högskola har 2007-02-15 fastställt följande syfte med utbildningen.

Utbildning på forskarnivå vid LTH har som övergripande syfte att bidra till samhällsutveckling och välbefinnande genom att tillgodose behov av forskarutbildad arbetskraft inom näringsliv, högskola och omgivande samhälle. LTH skall främst utbilda kvalificerade doktorer och licentiaterna inom områdena för LTH:s yrkesexamen. Utbildningen avser i huvudsak utbildning på forskarnivå av ingenjörer och arkitekter. Utbildningen är utformad för att stimulera den personliga utvecklingen och individens unika egenskaper.

Kännetecknande för en forskarutbildad från LTH är att hon/han:

- väl behärskar vetenskaplig teori och metodik liksom kritiskt, vetenskapligt tänkande
- har uppnått fördjupning och bredd inom forskarutbildningsämnet

Utbildningen syftar till att utveckla:

- kreativitet och självständighet med förmåga att formulera kvalificerade problemställningar, lösa problem samt att planera, genomföra och utvärdera projekt inom begränsade tidsramar
- förändringsberedskap
- personligt nätverk, såväl nationellt som internationellt
- social kompetens och kommunikationsförmåga
- pedagogisk förmåga
- innovationsförmåga samt ledar- och entreprenörskap

I avsikt att åstadkomma dessa goda egenskaper tillämpas vid LTH:

- högkvalitativ handledning och god studiesocial situation i en kreativ miljö
- en god avvägning mellan grundläggande och tillämpad forskning med öppenhet mot omgivande samhälle
- ett kvalificerat utbud av forskarutbildningskurser på såväl institutionsbasis som fakultetsnivå
- en god balans mellan kurser och avhandlingsarbete
- erhållna forskningsresultat presenteras vid nationella och internationella konferenser och publiceras i internationellt erkända tidskrifter eller på annat motsvarande sätt som innebär en bred exponering och spridning
- möjligheter att vistas i internationell forskningsmiljö i kortare eller längre perioder

3. Mål för utbildningen på forskarnivå

Mål för utbildning på forskarnivå anges i Högskoleförordningen.

3.1 Licentiatexamen

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling

3.2 Doktorsexamen

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

4. Grundläggande- och särskild behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som

1. avlagt examen på avancerad nivå, eller
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Högskolan får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl. Förordning (2010:1064).

Kraven på särskild behörighet uppfyller den som har

ett fördjupningsarbete om 30 högskolepoäng på avancerad nivå med relevans för ämnesområdet.

Slutligen krävs att studenten bedöms ha den förmåga som behövs för att klara utbildningen.

Dispens från behörighetskraven kan ges av styrelsen för LTH.

5. Urval

Urval till utbildning på forskarnivå sker efter bedömd förmåga att tillgodogöra sig densamma.

Bedömningen av förmågan enligt första stycket sker främst utifrån studieresultaten på grundnivå och avancerad nivå. Härvid beaktas särskilt följande:

1. Kunskaper och färdigheter relevanta för avhandlingsarbetet och utbildningsämnet. Dessa kan visas genom bilagda handlingar och en eventuell intervju.
2. Bedömd förmåga till självständigt arbete och förmåga att formulera och angripa vetenskapliga problem. Bedömningen kan exempelvis ske utifrån examensarbetet och en diskussion kring detta vid en eventuell intervju.
3. Förmåga till skriftlig och muntlig kommunikation
4. Övriga erfarenheter relevanta för utbildningen på forskarnivå, t ex yrkeserfarenhet.

6. Examenskrav

Utbildningen på forskarnivå avslutas med doktorsexamen eller, om studenten så önskar eller detta har angivits i antagningsbeslutet, med licentiatexamen. Studenten har också rätt, men inte skyldighet, att avlägga licentiatexamen som en etapp i utbildningen på forskarnivå.

För licentiatexamen krävs

- godkända kurser om minst 45 högskolepoäng samt
- godkänd vetenskaplig uppsats vars omfattning motsvarar studier om minst 75 högskolepoäng

Uppsats och kurser skall tillsammans omfatta minst 120 högskolepoäng.

För doktorsexamen krävs

- godkända kurser om minst 90 högskolepoäng samt
- godkänd vetenskaplig uppsats vars omfattning motsvarar studier om minst 150 högskolepoäng

Avhandlingen och kurserna skall tillsammans omfatta 240 högskolepoäng.

6.1 Examensbenämning

Benämningar på de examina som utbildningen leder fram till är:

Teknologie licentiatexamen/*Licentiate in Engineering*

Teknologie doktorsexamen/*Doctor of Philosophy in Engineering*

alt

Filosofie licentiatexamen/*Licentiate of Philosophy*

Filosofie doktorsexamen/*Doctor of Philosophy*

7. Kursdelen

I utbildningen skall ingå kurser. För varje kurs skall det utses en examinator vid den institution som ger kursen. Examinator skall fastställa en skriftlig kursplan som bland annat anger kursens benämning på svenska och engelska, kursens mål, innehåll och poängtal. Även andra poänggivande moment kan ingå.

I den individuella studieplanen skall bland annat anges vilka kurser som för den enskilde studenten skall eller får ingå i utbildningen samt hur många högskolepoäng varje kurs därvid skall räknas som. Härvid kan även kurser genomgåna vid andra fakulteter eller högskolor tas med.

Kurserna behandlar de viktigaste delområdena inom forskarutbildningsämnet samt områden av relevans för den enskildes forskning. För varje enskild studerande kan modifieringar göras med hänsyn till vederbörandes förkunskaper och forskningsinriktning.

I kurserna sker kunskapsredovisningen genom skriftlig eller muntlig tentamen eller genom redovisningar vid särskilda seminarier. Tentamina och prov bedöms med något av betygen godkänd eller icke godkänd.

7.1 Licentiatexamen

Kursdelen omfattar minst 45 högskolepoäng och fördelar sig i normalfallet enligt följande

- 7,5 högskolepoäng inledande kurs eller redovisat arbete som syftar till att ge allmänna kunskaper inom forskarutbildningsämnet,
- 7,5 högskolepoäng lämplig metodkurs,
- 30 högskolepoäng andra forskarutbildningskurser

Med hänsyn tagen till den studerandes förkunskaper och forskningsinriktning utformas i samråd med den studerande en individuell studieplan inom ovanstående ramar.

7.2 Doktorsexamen

Kursdelen omfattar minst 90 högskolepoäng och fördelar sig i normalfallet enligt följande

- 7,5 högskolepoäng inledande kurs eller redovisat arbete som syftar till att ge allmänna kunskaper inom forskarutbildningsämnet,
- 7,5-15 högskolepoäng lämpliga metodkurser,
- 67,5-75 högskolepoäng andra forskarutbildningskurser

Med hänsyn tagen till den studerandes förkunskaper och forskningsinriktning utformas i samråd med den studerande en individuell studieplan inom ovanstående ramar.

8. Vetenskapligt arbete

I utbildningen skall ingå ett vetenskapligt arbete dokumenterat i en licentiatuppsats eller en doktorsavhandling. Denna skall utformas som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografi) eller som en sammanfattning av vetenskapliga uppsatser som den studerande författat ensam eller tillsammans med annan person (sammanläggningsavhandling).

Den studerande bör påbörja sitt vetenskapliga arbete snarast efter det att utbildningen på forskarnivå påbörjats. Forskningsarbetet bedrivs parallellt med kursbundna studier. Valet av avhandlingsämne sker i samråd med handledare och examinator och forskningsarbetet sker i nära samråd med dessa.

8.1 Licentiatuppsats

Studerande för licentiatexamen vid avdelningen skall författa en på vetenskaplig grund utarbetad licentiatuppsats. Arbetet skall motsvara minst 50 poäng och skall ligga på en sådan nivå att kvalitetskravet för publicering i vetenskaplig tidskrift eller jämförbar publikation är uppfyllt. Licentiatuppsatsen presenteras vid ett offentligt seminarium. Till seminariet utses en granskare att särskilt granska och diskutera arbetet. Uppsatsen skall under tre veckor före betygssättandet vara tillgänglig för granskning. Betyg (godkänd eller underkänd) bestäms av examinatorn. Examinator utses av prefekten.

8.2 Doktorsavhandling

Betyg för doktorsavhandling fastställs av betygsnämnd, som utses särskilt för varje avhandling. Avhandlingen skall ligga på sådan nivå att kvalitetskraven för publicering i vetenskapliga tidskrifter eller jämförbara publikationer är uppfyllda.

Doktorsavhandlingen skall bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygssättningen skall hänsyn tas till innehållet i avhandlingen och till försvaret. Vetenskaplig avhandling som författas av två eller flera personer gemensamt får godkännas som doktorsavhandling om de olika författarnas insatser kan särskiljas. När sammanläggningsavhandling bedöms får vetenskaplig uppsats, som den studerande har författat gemensamt med annan person, beaktas i den mån den studerandes insatser kan särskiljas.

9. Övriga bestämmelser

Studierande i utbildning på forskarnivå har rätt till handledning under fyra års heltidsstudier eller - vid deltidstudier - i motsvarande omfattning. Handledare inom ämnet vid institutionen har gemensamt ett ansvar för handledningen av institutionens doktorander inom ämnet.

För varje enskild studierande skall huvudhandledare samt minst en biträdande handledare utses.

Handledare utses efter samråd med den studierande i samband med antagningen till utbildningen på forskarnivå.

För övrigt gäller de allmänna bestämmelserna för utbildning på forskarnivå som fastlagts av LTH.